

REGIONAL KOMPETANSETJENESTE

for habilitering

Årsplan 2024

Regional kompetansetjeneste for habilitering (RKHAB)

Innhold

1	INNLEDNING	2
2	KUNNSKAPSFORMIDLING OG KOMPETANSEBYGGING	2
2.1	Psykisk helse	2
2.2	Utfordrende atferd	2
2.3	Søvnvansker.....	2
2.4	Barnepalliasjon	3
2.5	Kontorfaglig kompetanse og praksis	3
3	KUNNSKAPSBASERT PRAKSIS OG FAGLIGE RETNINGSLINJER.....	3
3.1	Kunnskapsbasert praksis	3
3.2	Faglige retningslinjer og behandlingslinjer.....	3
4	FAGNETTVERK.....	4
5	FORSKNING.....	4
6	SAMARBEID	4
6.1	Nasjonalt kompetansetjenestenettverk innen habilitering.....	5
6.2	Regionale kompetansetjenester i Helse Sør-Øst og nasjonale kompetansetjenester	5
7	INFORMASJON	5
8	VIRKSOMHETSDATA OG KVALITETSINDIKATORER	5
9	FAGPLAN FOR HABILITERING	6

1 INNLEDNING

Regional kompetansetjeneste for habilitering (RKHAB) skal bidra til å styrke kvaliteten på habiliteringstjenestene i regionen gjennom formidling av kunnskap og bygging av kompetanse. Målet er å bidra til kunnskapsbaserte tjenester bygget på forskning, klinisk erfaring og brukerkunnskap. Målgruppen for RKHAB er primært ansatte i spesialisthelsetjenesten i regionen, og skal fra 2024 inkludere både de som jobber med habilitering av barn og unge (HABU) og de som jobber med habilitering av voksne (HAVO). Se nettsiden til RKHAB for informasjon om vårt arbeid. [Regional kompetansetjeneste for habilitering \(RKHAB\) - Oslo universitetssykehus HF \(oslo-universitetssykehus.no\)](https://oslo-universitetssykehus.no)

RKHAB skal ha kontakt og dialog med habiliteringstjenestene for å sikre at våre aktiviteter og prioriteringer er i samsvar med behov i tjenestene. Kontakt og samarbeid med HAVO skal vektlegges for å sikre en god omstilling til å inkludere hele habiliteringsfeltet i kompetansetjenesten.

2 KUNNSKAPSFORMIDLING OG KOMPETANSEBYGGING

Psykisk helse, utfordrende atferd, søvnvansker hos barn og unge, og barnepalliasjon er særlig prioriterte områder for kompetanseheving og eventuelt endring av praksis i habiliteringstjenestene. Kurs, fagdager og workshops vil bli annonsert på RKHAB sin nettside. Digital deltakelse vil bli tilbudt når det er formålstjenlig.

2.1 Psykisk helse

RKHAB skal bidra til at HABU og HAVO har nødvendig kompetanse til å

- fremme god psykisk helse og forebygge psykiske plager i målgruppen for habiliteringstjenestene
- avdekke psykiske lidelser og medvirker til at pasienter i målgruppen for habiliteringstjenestene får psykisk helsehjelp i riktig instans/nivå (kommune, habilitering, psykisk helsevern)
- behandle psykiske lidelser hos pasienter med moderat, alvorlig og dyp utviklingshemming, eventuelt i samarbeid med psykisk helsevern

RKHAB skal samarbeide med Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP) om kompetansebygging i HABU og ved Barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker (BUP) når det gjelder utredning og behandling av barn og unge med intellektuell funksjonsnedsettelse og/eller autisme.

2.2 Utfordrende atferd

RKHAB skal bidra til kompetanseheving i forbindelse med implementering av behandlingslinje for utredning og behandling av utfordrende atferd hos barn og unge i målgruppen for HABU.

2.3 Søvnvansker

RKHAB skal bidra til at HABU har nødvendig kunnskap om søvnvansker hos barn og unge, og kompetanse til å avdekke og behandle søvnvansker i målgruppen for HABU.

2.4 Barnepalliasjon

RKHAB skal

- bidra til at HABU i regionen har nødvendig kompetanse og gode rutiner for oppfølging av barn og deres familier i målgruppen i samarbeid med barnepalliative team og barneavdeling i eget helseforetak
- vurdere konkrete tema for kompetanseheving i forbindelse med revidert nasjonal retningslinje for palliasjon til barn og unge

2.5 Kontorfaglig kompetanse og praksis

RKHAB skal bidra til kompetanseheving og likere praksis innenfor det kontorfaglige området ved å arrangere to samlinger i året for kontorfaglig ansatte.

3 KUNNSKAPSBASERT PRAKSIS OG FAGLIGE RETNINGSLINJER

RKHAB skal bidra til at ansatte i HABU og HAVO jobber kunnskapsbasert og har tilgang på forskningsbasert kunnskap som er relevant for habiliteringsarbeidet. RKHAB skal utarbeide og understøtte implementering av faglige retningslinjer og behandlingslinjer for HABU og HAVO. Prioritering av tema for nye retningslinjer og behandlingslinjer skal besluttes i samråd med ledernetverkene i regionen.

3.1 Kunnskapsbasert praksis

RKHAB skal

- bidra til å gjøre kjent og holde oppdatert emneside om habilitering på [Helsebiblioteket](#) bidra til å øke fagpersoners ferdigheter i å søke etter og kritisk vurdere forskningslitteratur gjennom deltakelse i arbeid med faglige retningslinjer og behandlingslinjer
- vurdere nye tiltak basert på erfaringer fra undervisning og retningslinjearbeid

3.2 Faglige retningslinjer og behandlingslinjer

3.2.1 Retningslinje for oppfølging av personer med cerebral parese (CP)

RKHAB skal bidra i et nasjonalt arbeid med å utarbeide og implementere en faglig retningslinje for oppfølging av personer med CP. Arbeidet ledes av Norsk kvalitets- og oppfølgingsregister for cerebral parese (NorCP).

3.2.2 Retningslinje for oppfølging av barn og unge med Down syndrom

RKHAB skal gjennomføre to digitale samlinger for ansatte i HABU for å dele erfaringer og drøfte utfordringer rundt oppfølging av barn og unge med Down syndrom i tråd med retningslinjen. RKHAB har ansvaret for at retningslinjen holdes oppdatert.

3.2.3 Retningslinje for diagnostisk utredning av barn og unge ved spørsmål om utviklingshemming

RKHAB skal bidra til implementering av retningslinjen og har ansvaret for at retningslinjen holdes oppdatert.

3.2.4 Behandlingslinje for utredning og behandling av utfordrende atferd hos barn og unge

RKHAB skal gjennomføre ulike tiltak for å understøtte implementeringen av behandlingslinjen, blant annet ulike kurs og erfaringsmøter. RKHAB har ansvaret for at behandlingslinjen holdes oppdatert.

3.2.5 Behandlingslinje for utredning og behandling av utfordrende atferd hos voksne

RKHAB skal lede arbeidet med å utarbeide en felles regional behandlingslinje for utfordrende atferd hos voksne. HAVO ved alle helseforetak inviteres til å delta i arbeidet.

4 FAGNETTVERK

RKHAB skal gi støtte til etablerte regionale fagnettverk i form av å

- ha oppdatert informasjon om nettverkene og kontaktinformasjon på RKHAB sin nettside
- tilby økonomisk støtte til innleide forelesere på nettverksmøter
- ha kontakt med nettverkene og eventuelt delta for å informere om prioriterte områder for kompetanseheving i regi av RKHAB og fange opp nye kompetansebehov
- gi praktisk støtte til nettverkssamlinger etter avtale og behov
- delta i og gi organisatorisk støtte til regionalt fagnettverk for ervervet hjerneskade hos barn og unge
- innhente årsrapporter fra de regionale nettverkene og legge de frem for ledernettverket

RKHAB skal bidra til å etablere et nytt regionalt fagnettverk om skadelig og/eller problematisk seksualisert atferd (SSA/PSA).

Behov for andre nye fagnettverk skal drøftes og besluttes i ledernettverket. RKHAB skal bistå praktisk i etablering av nye nettverk på prioriterte områder.

5 FORSKNING

RKHAB skal

- informere om aktuell forskning som er relevant for habiliteringsfeltet gjennom emneside på Helsebiblioteket, egen nettside, nyhetsbrev og Facebook
- delta i Norsk Akademi for Habiliteringsforskning
- synliggjøre tema som kan være aktuelle for ny forskning
- arrangere en nasjonal forskningskonferanse i oktober 2024 og 2025 i samarbeid med Norsk Akademi for Habiliteringsforskning

6 SAMARBEID

RKHAB skal samarbeide med HABU og HAVO blant annet gjennom deltakelse i ulike fagnettverk, ledernettverk og gjennom møter i referansegruppen og styringsgruppen for RKHAB.

I tillegg skal RKHAB ha kontakt og samarbeid med andre kompetansetjenester som er aktuelle for habiliteringsfeltet.

6.1 Nasjonalt kompetansetjenestenettverk innen habilitering

RKHAB skal delta i nettverket som er basert på at utveksling av kunnskap og erfaring, og samarbeid om ulike fagutviklingstiltak, på tvers av regioner, kan bidra til forbedret kvalitet på habiliteringstjenester nasjonalt og til mer effektiv kompetanseutvikling.

Samarbeidsområder i 2024:

- Holde oppdatert en emneside om habilitering på Helsebiblioteket.
- Dele informasjon om aktiviteter og fagutvikling i egen region.
- Bidra i utvikling av en brukerundersøkelse for habiliteringstjenestene.
- Kontakt med Arbeidsutvalget for barne- og voksenhabilitering rundt felles satsningsområder.

6.2 Regionale kompetansetjenester i Helse Sør-Øst og nasjonale kompetansetjenester

RKHAB skal ha kontakt og samarbeide med andre kompetansetjenester som tilbyr kompetanseutvikling som er aktuelt for ansatte i HABU og HAVO med tanke på å

- arrangere kurs og fagdager sammen for ansatte i HABU og HAVO
- invitere forelesere fra andre kompetansetjenester til våre kurs og fagdager
- lære av hverandre om hvordan drive og utvikle kompetansetjeneste
- unngå overlappende arrangement

RKHAB skal holde oppdatert en oversikt over aktuelle nasjonale og regionale kompetansetjenester på egen nettside.

7 INFORMASJON

RKHAB skal

- holde oppdatert en nettside om habiliteringstjenester for barn og unge i samarbeid med Regional koordinerende enhet (RKE) [Habiliteringstilbud - Sunnaas sykehus HF](#)
- bidra til oppdatert informasjon om ulike diagnoser innenfor HABU sin målgruppe på [nettsiden til Helsenorge](#)

RKHAB skal bruke egen nettside, e-post, nyhetsbrev og Facebook for å informere om

- aktiviteter i regi av RKHAB
- nye føringer for tjenestene
- helsepolitiske saker med betydning for habiliteringstjenesten sin målgruppe
- faglige ressurser fra inn- og utland

8 VIRKSOMHETSDATA OG KVALITETSINDIKATORER

RKHAB skal

- oppdatere årlig oversikt over stillinger i HABU pr. 31.12 fordelt på faggrupper
- bistå HSØ i utviklingen av en nettside om pasientaktivitet i habiliteringstjenesten basert på data fra Norsk pasientregister (NPR)

9 FAGPLAN FOR HABILITERING

Fagplan for habilitering ble vedtatt i styret for Helse Sør-Øst RHF (HSØ) i september 2023. RKHAB vil ha ulike oppgaver over flere år knyttet til gjennomføringen av fagplanen. Oppgavene vil bli mer konkretisert etter hvert som fagplanen gjennomføres. Hovedfokus vil være på kompetanseheving og tjenesteutvikling innenfor de prioriterte innsatsområdene i fagplanen. RKHAB skal også bistå HSØ med å koordinere arbeidet med gjennomføring av fagplanen. [Fagplan habilitering - Helse Sør-Øst RHF \(helse-sorost.no\)](https://helse-sorost.no)